

Asia: VN/7901/2024

Hallituksen esityksen muotoon laadittu työryhmämietintö kuolinpesän sähköistä asiointia koskevaksi lainsäädännöksi

1. Laki kuolinpesän palvelualustasta

Lausuntonne:

Esityksessä ehdotetaan

1. Säädettyväksi laki kuolinpesän palvelualustasta ja laki kuolinpesän osakasrekisteristä.
2. Muutettavaksi perintö- ja lahjaverolakia, hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annettua lakia, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia, verotusmenettelystä annettua lakia, perintökaarta, ulosottokaarta sekä lakia tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan.
3. Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa tarjottavia sähköisiä palveluita laajennettavaksi siten, että se toimisi palvelualustana kuolinpesän sähköiselle asiointille. Kuolinpesän palvelualustalla tarjottaisiin sähköisen asioinnin palvelu ehdotettuun kuolin-pesän osakasrekisteriin, jonka tarkoituksena on varmistaa tietyn kuolinpesän henkilö-piiriä koskevan ajantasaisen tiedon saatavuus. Kuolinpesän palvelualustalla tarjottaisiin mahdollisuus myös perukirjan ja perintöveroilmoituksen laatimiseen. Kuolinpesän palvelualustan käyttöön ottaneilla osakkailla olisi käytettävissään lisäksi asiakirjojen säilytyspalvelu.
4. Sähköisen asioinnin ohella säilytettäväksi mahdollisuus myös paperilla tapahtuvaan asiointiin.
5. Perunkirjoitus olisi jatkossa mahdollista toimittaa osittain tai kokonaan myös sähköisesti.
6. Perunkirjoitukselle tarkoitettua määräaikaa pidennettäisiin kolmesta kuukaudesta kuuteen kuukauteen.
7. Perukirjan sisältöä esitetään ajanmukaistettavaksi.
8. Perintöverotuksessa siirryttäisiin perukirjan perusteella toimitettavasta perintöverotuksesta perintöveroilmoituksen perusteella toimitettavaan verotukseen niin sähköisessä kuin paperilla tapahtuvassa asiointissa.

Kela pitää esitystä kannatettavana etenkin kuolinpesän osakasrekisterin ja sähköisen perintöveroilmoituksen ja perukirjan osalta. Ehdotus mahdollistaa viranomaisten tietoluovutukset rajapintojen kautta. Tiedoilla mahdollisesta kuolinpesän osakkuudesta ja perukirjasta voi olla vaikutusta Kelan etuuksien toimeenpanossa. Tietojen luovuttamisesta osakasrekisteristä säädetäisiin ehdotetun lain 17 §:ssä ja käyttötarkoituksista 19-23 §:ssä ja 25 §:ssä. 19 §:ssä ehdotetaan tietojen luovuttamisesta sähköisestä osakasrekisteristä viranomaistehtävän hoitamiseen. Sen 2 kohdan mukaan osakasrekisteristä luovutetaan tuomioistuin- ja hallintomenettelyyn, viranomaisen suunnittelu- ja selvitystehtävään sekä muuhun näitä vastaavaan viranomaistehtävään laissa tai sen nojalla säädetyn tai määrätyn tehtävän, toimenpiteen tai toimeksiannon hoitamisessa tarpeelliset tiedot. Kela huomauttaa, että Kelan etuuslaeissa säädetään lähtökohtaisesti Kelan oikeudesta saada etuuden ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot esimerkiksi valtion viranomaisilta. Näin ollen tietojensaantioikeuden tietosisältöjä ei ole etuuslaeissa lueteltu tyhjentävästi. Sähköisestä osakasrekisteristä ja sähköisestä perintöveroilmoituksesta tietojen saaminen tulevaisuudessa mahdollisesti rajapinnan kautta rakenteisessa muodossa sujuvoittaisi etuusasioiden käsittelyä.

Kela pitää hyvänä ehdotettua uudistusta liittyen kuolinpesän yhteyshenkilön ilmoittamiseen. Uudistus sujuvoittaisi kuolinpesän kanssa käytävää asiointia. Hyvää on myös se, että tulevaisuudessa viranomaisviestit ja tiedoksiannot kuolinpesän yhteyshenkilöille voivat välittyä Suomi.fi-viestien kautta.

Kelan toimintamenoihin uudistuksella ei ole vaikutuksia.

2.1 Osakastietojen muodostaminen (4 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Kuolinpesän osakasrekisterin tietojen muodostaminen)

Lausuntonne:

-

2.2 Rekisterin tietosisältö (5 §)

Lausuntonne:

-

2.3 Kuolinpesän ilmoittajan ja yhteyshenkilön vastuut ja velvollisuudet (8, 9 ja 15 §)

Lausuntonne:

-

2.4 Osakasrekisterin tietojen vakuuttaminen oikeaksi (11 ja 12 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Osakasluettelon oikeaksi vakuuttaminen ennen ja jälkeen perunkirjoituksen)

Lausuntonne:

-

2.5 Osakasrekisterin tietojen julkinen luotettavuus (14 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Kuolinpesän osakasrekisterin julkinen luotettavuus vakituisesti ulkomaille muuttaneiden osalta)

Lausuntonne:

-

2.6 Tietojen päivittäminen, säilyttäminen ja poistaminen (16 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Kuolinpesän osakasrekisterin tietojen pysyvä säilyttäminen)

Lausuntonne:

-

2.7 Tietojen luovuttamisen edellytykset (17-32 §)

Lausuntonne:

-

2.8 Muut huomiot

Lausuntonne:

-

3.1 Perintöveroilmoitus ja perukirja (25, 28, 29, 29 a §)

Lausuntonne:

-

3.2 Esitiedot (26 §)

Lausuntonne:

-

3.3 Muistiinpanot (28 b §)

Lausuntonne:

-

3.4 Muita ehdotuksia

Lausuntonne:

-

4. Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Lausuntonne:

-

5. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 1 ja 13 §:n muuttamisesta

Lausuntonne:

-

6. Laki verotusmenettelystä annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Lausuntonne:

-

7. Laki perintökaaren 20 luvun muuttamisesta

Lausuntonne:

-

8. Laki ulosottokaaren muuttamisesta

Lausuntonne:

-

9. Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan annetun lain muuttamisesta

Lausuntonne:

-

10. Pääasialliset vaikutukset

Lausuntonne vaikutusten arviointeihin:

-

11. Muut huomiot

Lausuntonne työryhmämietinnön muihin osioihin:

-

12. Yleiset huomiot työryhmämietinnöstä

Yleiset huomionne työryhmämietinnöstä:

-

Seppänen Kaisa
Kansaneläkelaitos